

KOLON KANSERİ TARAMASI

Kalın bağırsak (kolorektal) kanserleri hem kadınlarda hem erkeklerde en sık görülen üçüncü kanser türüdür. Her 10 kişiden birinde kalın bağırsak kanseri gelişmektedir. Yapılan taramalar sayesinde son 20 yılda kalın bağırsak kanserlerine bağlı ölüm oranı azalmıştır.

Risk Faktörleri

Kalın bağırsak kanserinin kesin sebebi bilinmemekte olup en çok bilinen risk faktörleri şunlardır;

- Aşırı kilolu veya obez olmak
- Fiziksel olarak aktif olmamak
- Fazla miktarda işlenmiş gıda veya kırmızı et tüketimi
- Alkol kullanımı
- Sigara kullanımı
- İleri yaş
- Ailede benzer kanser öyküsü bulunması

Bazı genetik hastalıklar:

Belli genlerdeki değişiklikler kalınbağırsak kanser riskini artırır. Herediter nonpolipozis kolon kanser (HNPCC) kalıtsal (genetik) kolorektal kanserin en yaygın tipidir.

Familiyal adenomatöz polipozis (FAP) kolon ve rektumda kalıtsal poliplerle karakterize nadir bir durumdur. APC adında özel bir gendeki değişiklikler sonucu olur.

Daha önceden kalınbağırsak kanser geçirmiş olmak: Kalınbağırsak kanser öyküsü olan bir kişide tekrar kalınbağırsak kanseri gelişebilir.

Ülseratif kolit veya Crohn hastalığı: Bağırsakta adı geçen iltihabi hastalığı olanlarda kalınbağırsak kanser riski artmıştır.

Belirtiler:

Bağırsak alışkanlıklarında ishal-kabızlık gibi değişikliklerin meydana gelmesi ve bu değişikliklerin birkaç günden uzun sürmesi

Bağırsakta tam boşalmama hissi

Dışkıda kan (parlak ya da koyu kırmızı), veya dışkı renginde koyulaşma

Karında şişkinlik, kramp tarzında ağrı veya gaz şikayeti

Bilinen bir neden olmaksızın kilo kaybı

Sürekli yorgunluk

Kalınbağırsak kanserleri, kansere dönüşebilecek poliplerin erken dönemde kolonoskopi ile tanınip tedavi edilmesi sonucunda önlenebilir bir hastalık olmuştur.

Kolonoskopi nedir ?

Ucunda kamera bulunan ve kıvrılabilen bir aletle içi boşluklu organların incelenmesine endoskopi denilir. Bu işlem incelenen bölgeye göre özel olarak isimlendirilir. Son bağırsak incelenmesine 'rektoskopi', tüm kalın bağırsak incelenmesine ise 'kolonoskopi' denilir.

Kolonoskopi ne zaman yapılır?

- * Ailede kalın bağırsak kanseri öyküsü,
- * Bağırsak poliplerinin takip ve tedavisi,
- * Bağırsak kanseri ameliyatı olmuş hastaların takibi,
- * 45 yaş üzerinde olan her sağlıklı kişi (tarama amaçlı),
- * Makattan kanama,
- * Uzun süreli ve tedaviye yanıt vermeyen kansızlık,
- * iltihaplı bağırsak hastalıklarının (Crohn ve ülseratif kolit) tanı ve takibi,
- * Dışkılama alışkanlıklarının değişmesi (uzun süreli ishal veya kabızlık),
- * Dışkı çapında incelmeye, dışkılama hissi olup tuvalete gidildiğinde dışkılayamama,
- * Açıklanamayan karın ağrısı ve kilo kaybı durumlarında yapılır

Kolonoskopi sayesinde:

- * Bağırsak iç yüzeyinde yerleşimli polip denilen yapıların saptanması ve çıkarılması,
- * Tümoral kitlelerin görüntülenmesi ve biyopsi alınması,
- * Bağırsak duvarında cepleşmeler olarak bilinen 'Divertiküller 'in saptanması,
- * Damarsal sorunların görüntülenmesi ve mevcut bir kanama varsa durdurulması,
- * Bağırsakların kendi etrafında dönmesiyle gelişen bağırsak tıkanıklığı gibi durumların düzeltilmesi mümkün olabilir.